

Hinderlijke geur heeft onbewust grote invloed

Monique Smeets

In het dagelijks leven worden wij omringd door geuren. Vaak zijn ze aangenaam, maar vaak ook niet. Onaangename geuren vormen een aantasting van de luchtkwaliteit. Klachten van de luchtwegen en ogen en vele andere lichamelijke klachten worden nogal eens in verband gebracht met een slechte luchtkwaliteit door muffe geuren binnen gebouwen.

Hoewel gezondheidseffecten, zoals irritatie van de ogen, direct veroorzaakt kunnen worden door geurstoffen, zijn andere het gevolg van stress in reactie op geur. Denk daarbij aan bijvoorbeeld hartkloppingen. Zo kunnen onaangename geuren afbreuk doen aan ons welzijn: we ergeren ons eraan en onze stemming vermindert.

Wat maakt sommige geuren onaangenaam, wanneer vinden we iets stinken? Sommige geuren worden vrijwel universeel onaangenaam gevonden, zoals geuren van urine en faeces, braaksel, oud zweet en rottend voedsel. Geuren hebben een belangrijke signaalwaarde en genoemde geuren waarschuwen ons dat onze gezondheid en hygiëne in het geding zijn. Andere geuren worden niet gewaardeerd omdat zij simpelweg te sterk zijn. Weer andere geuren vormen een bron van overlast, omdat ze onvoorspelbaar zijn en lange tijd aanhouden.

Dit heeft te maken met een gebrek aan controle: mensen hebben graag controle over hun omgeving. Als er geen raam open kan, ventilatie ontbreekt en de geur ook niet kan worden uitgeschakeld, kan deze erg hinderlijk zijn. Het feit dat de neus snel gaat aan een geur doet daar

Geuroverlast heeft een negatieve impact op het welzijn van mensen. Een aanzienlijk deel van cliënten, medewerkers en bezoekers van ziekenhuizen en zorginstellingen ervaart dit dagelijks. Monique Smeets, hoofddocent aan de Universiteit van Utrecht, geeft hiervoor een verklaring. Ruud van Kasteren van Lucom, specialist op het gebied van luchtreiniging, legt uit hoe geuroverlast kan worden tegengegaan.

Maskerende luchtjes

Om vieze geuren weg te nemen wordt vaak gekozen voor het maskeren ervan door een plezierige geur aan te brengen. Die geur kan weer tot overlast leiden. Een oplossing waarbij de geurcomponenten uit de lucht gefilterd worden, leidt tot een objectieve verbetering van luchtkwaliteit.
www.zorginstellingen.nl

weinig aan af: de geur blijft altijd op de achtergrond aanwezig en onvermijdelijke variaties in concentratie zorgen ervoor dat we hem steeds opnieuw ruiken. Geuroverlast kan ook onbewust doorwerken. De reuk werkt anders dan de andere zintuigen en heeft vooral onbewust invloed op ons doen en denken. Al sinds de oertijd geven geuren aanleiding tot twee typen gedragsimpulsen: toenadering tot de geurbron of verwijdering ervan. Wie zich de hele dag omringd weet door onaangename, sterke en ongewenste geuren wil maar één ding: zo vlug mogelijk weg. Om vieze geuren weg te nemen wordt vaak gekozen voor het maskeren ervan door een plezierige geur aan te brengen. De onplezierige geur is echter nog wel aanwezig, de maskerende geur is vaak te sterk en bovendien continu aanwezig. De nieuwe geur kan zo op zijn beurt weer tot overlast leiden. Een oplossing waarbij de geurcomponenten uit de lucht gefilterd worden leidt daarentegen tot een objectieve verbetering van luchtkwaliteit en de gedragsimpuls van de betrokkenen is niet langer: wegrennen.

Luchtreiniger maakt korte metten met vieze geuren

Ruud van Kasteren

Twee praktijkvoorbeelden maken duidelijk met welke geurproblemen ziekenhuizen en zorginstellingen zoal te kampen hebben en hoe zij dit kunnen oplossen door het plaatsen van professionele luchtreinigers. Preva Stichting is een somatisch verpleeghuis in het Haagse stadsdeel Loosduinen. Hier wordt zorg geboden aan ruim 175

cliënten met een somatisch ziektebeeld. Zowel langdurig verblijf als kortdurend/revaliderend verblijf behoren tot de specialismen. Op deze locatie waren problemen met het beheersen van geur, die veroorzaakt werden door incontinentiemateriaal, kleding, spoelkeuken en opslagruimte. Het pand is voorzien van veel glas, waardoor vaak sprake is van hogere temperaturen. Deze hogere temperaturen, maar ook beperkte ventilatiemogelijkheden versterkten het probleem. Door het inzetten van VisionAir luchtreinigers is de overlast verdwenen. Deze apparaten zijn uitgerust met speciale actiefkoolfilters, CarbonMax genaamd, die de geurmoleculen vangen en vasthouden. Per uur spoelen de luchtreinigers diverse malen de lucht in de probleemruimtes. Om gebruik te blijven maken van optimaal functionerende apparaten vindt periodiek onderhoud plaats bij Preva. De levensduur van de filters is afhankelijk van het aanbod van verontreinigingen.

Ook in 't Lange Land Ziekenhuis in Zoetermeer was sprake van geuroverlast, namelijk in de polikliniek waar kleine chirurgische ingrepen worden verricht. Het betreft een inpandige ruimte zonder ramen met een bestaande luchtbehandeling. De gebruikers hadden last van benauwdheid en geuroverlast. Bij het zoeken naar een oplossing is eerst gekeken naar aanpassingen op de bestaande luchtbehandeling en de ventilatiemogelijkheden. Uitbreiding van het bestaande luchtbehandelingsysteem was echter te ingrijpend en ventilatiemogelijkheden waren er niet. Een VisionAir luchtreiniger met CarbonMax actiefkoolfilter bleek ook hier de juiste techniek. Tijdens een testperiode werd de effectieve werking duidelijk. De apparatuur wordt stand-alone toegepast, onafhankelijk van het bestaande luchtbehandelingsysteem. Het actiefkoolfilter pakt een zeer breed scala aan gassen en geuren. De klachten van de doktersassistenten over benauwdheid en geuroverlast zijn daarom verdwenen. 4

Luchtreiniger met actief koolfilter

VisionAir luchtreinigers reinigen tot 1.000 kubieke meter lucht per uur. Het CarbonMax-filter is een actief koolfilter. Actief kool is een vorm van koolstof die zeer poreus is: 1 gram van een standaard actieve koolsoort kan een interne oppervlakte hebben van meer dan 500 vierkante meter. Dankzij een inhoud van ruim 4 kilo actief kool heeft het CarbonMax-filter een langdurige en effectieve werking. Koolstof bindt zich aan zeer veel verschillende gassen, ook wel adsorberen genoemd. Deze binding (adsorptie) vindt plaats aan de oppervlakte van het koolstof. Het CarbonMax filter wordt gekenmerkt door een V-vormige filterconstructie, die zorgt voor de meest effectieve werking. Enerzijds omdat de lucht relatief lang in het filter verblijft. Anderzijds omdat dit een maximaal filteroppervlak oplevert die een grotere luchthoeveelheid kan behandelen.

